

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

ČÍSLO 9 - SEPTEMBER 2022
NEPREDAJNÉ - ROČNÍK XXVIII.

- Príhovor
- Zaznamenali sme v obci
- » Nadácia Mojmir
- » Hudobné leto RuNa a Penco-Eifel-Danča
- » PD Mojmirovce vybudovalo napájačky pre divú zver
- » Výsadba nových vinohradov
- Zaznamenali sme
- » Zájazd do Kroměříža
- Regionálne múzeum
- » Kultúrne leto pri múzeu 2022
- Zo života škôl
- Recepty z Urmína
- » Polievka z tekvice Hokkaido
- » Hokkaidový koláčik
- Inzercia

Titulka:

Na návšteve vo viníci

Foto:

Ing. Mgr. Peter Schultz ml.

Zrnko múdrosti:

Nie poznanie, ale učenie sa, nie vlastnenie, ale získavanie, nie byť v cieľi, ale prichádzať na podstatu veci – to je to, čo dáva najväčší pôžitok.

Carl Friedrich Gauß

Mojou obcou sú
MOJMÍROVCE

Vážení čitatelia,

s ubúdajúcimi slnečnými lúčmi sa z našich záhrad postupne vytrácajú aj plody našej práce. Niektoré skončia uskladnené v pivničke, kde nám pri dobrých podmienkach vydržia minimálne do konca zimy, prípadne do novej sezóny. Iné získajú novú, vznešenejšiu podobu vo forme chutnej zavaraniny, či už ovocnej alebo zeleninovej, ba dokonca lahodnej pálenky.

História, ale aj súčasnosť našej obce je úzko spätá s vinohradníctvom a vinárstvom. September je mesiac, v ktorom sa zhodnocuje celoročná tvrdá práca vinohradníka, od ktorej silno závisí, či bude aj toho roku pivnica plná voňavého burčiaku a následne nápoja zo všetkých nápojov najuľahčiteľšieho – vína. Tí, ktorí sa venujú pestovaniu viniča, vedia, aká náročná je starostlivosť o túto plodinu. Tí, ktorí dorábajú víno, zase vedia, že druhou polovicou úspechu je poctivá a nemenej náročná práca vincúra.

Pri tejto príležitosti vám prinášame zaujímavý článok o tom, ako Poľnohospodárske družstvo Mojmirovce v spolupráci s poľovníkmi pomáhajú divým zverím s nedostatkom vody počas suchých a horúcich letných dní a ako sa tým zároveň zabráňuje hospodárskym škodám na úrode viniča. V ďalšom článku sa môžete dočítať, ako prebiehala a čo nové priniesla výsadba v družstevných viniciach.

Nezabudli sme ani na bohaté kultúrne leto pri Regionálnom múzeu Mojmirovce, počas ktorého ste mohli zažiť úžasné večerné koncerty našich domácich hudobníkov, či pozrieť si divadelné predstavenie ochotníkov v podaní Divadelnej skupiny teatro ORLUS z Trnavy. Samostatný článok je venovaný hudobným zoskupeniam RuNa a Penco-Eifel-Danča, ktoré v priebehu leta odohrali niekoľko koncertov nielen u nás, ale aj mimo našej obce a majú v pláne ďalšie. So svojim letným zážitkom sa s vami podelia aj účastníci zájazdu do nádherného Kroměříža. Ďalej sa môžete dozvedieť, čo sa dialo pred letom a začiatkom leta v našich školách a záverečná dvojstrana patrí tradične inšpiratívnym receptom v podaní Márie Černekovej.

Myslíme aj na našich školopovinných, ktorým sa týmto mesiacom začína ďalšia etapa cesty za poznáním, a preto v mene redakčnej rady časopisu Mojmirovčan prajem všetkým žiakom a študentom veľa úspechov v novom školskom roku.

Tomáš Poledník,
predseda RR

Uzávierka čísla:

10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie

príspevkov:

mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan

- mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce

Námestie sv. Ladislava 931/7

951 15 Mojmirovce

IČO: 00308269

Telefón: 037/7798268

e-mail:

starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:

predseda

Ing. Tomáš Poledník

členovia:

Mgr. Lívia Belanová

Ing. Jaroslav Horváth

Mgr. Tatiana Ivanová

Mgr. Dagmar Kiššová

Mgr. Gertrúda Štrámová

Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu

Mojmirovčan:

EV 3260/09.

ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:

Mgr. Martin Palka

- starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje

právo krátiť a upravovať

príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané

príspevky nevraciam.

Časopis je zverejnený

v elektronickej verzii (PDF)

na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:

Pavol Deglovič

PANTER PMD s.r.o Nitra,

0905 259 609,

e-mail:

studio@panter-pmd.sk,

www.panter-pmd.sk

Obec Mojmirovce v spolupráci s MC Urmínček
požýva všetky deti na podujatie

ŠARKANIÁDA

24. septembra 2022
o 10:00 na Pažiti

*Pre každé dieťa, ktoré si prinesie svojho šarkana,
bude pripravená malá odmena.

Tešíme sa na Vás!

* Národná transfúzna stanica v Nitre oznamuje všetkým, ktorí chcú darovať krv, že príde do našej obce **12. októbra 2022** a uskutoční odber krvi v KD Mojmirovce v čase **od 8.00 do 11.00 hod.** O občerstvenie a príjemnú atmosféru sa postará miestny spolok SČK Mojmirovce. Tešíme sa na prvodarcov, samozrejme aj na tých, ktorí chodia na odbery pravidelne.

Plánované aktivity MC Urmínček na október

Materské centrum Urmínček plánuje v mesiaci október aktivity pre deti a aj pre dospelých. Október - mesiac úcty k starším odštartujeme krátkym podujatím venovaným starým rodičom. V tvorivých dielničkách si pripravíme rôzne pozdravy a vlastnoručné výrobky. Spoločne sa môžeme tešiť na ďalší ročník „Tekvičkovania“, teda vyrezávanie, maľovanie a výstavu tekvic. Mesiac október by sme zakončili lampiónovým sprievodom. Tešíme sa na vás všetkých!

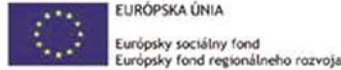

Mgr. Zuzana Švarc Harisová,
Materské centrum Urmínček

Názov projektu:

PRÍLEŽITOSŤ PRE NEAKTÍVNYCH NFP – 312081BWA2

Projektová manažérka | oddelenie implementácie projektov zamestnanosti 1 | odbor projektov zamestnanosti | SF EÚ

Obec Mojmírovce je strediskovou obcou mikroregiónu, v ktorom sa nachádza množstvo neaktívnych obyvateľov z rôznych sociálnych skupín. Problematika neaktívnych obyvateľov nie je len otázkou ich zamestnanosti, ale najmä ich zamestnateľnosti.

V dôsledku riešenia tejto problematiky realizuje Nadácia Mojmír od 04/2022 projekt s názvom Príležitosť pre neaktívnych, v rámci OPEZ DOP 2021/8.1.1/RO-03 Krok za krokom. Projekt je zameraný na aktiváciu neaktívnych osôb z pohľadu eliminácie bariér ich zapájania na trhu práce, formálneho, ale i neformálneho vzdelávania v rozsahu ich osobnostných schopností, individuálneho poradenstva a v rozsahu možností ich ekonomickej aktivity priamo v regióne. Projekt má ambíciu získať dáta o neaktívnych obyvateľoch a vyhodnotiť databázu príčin tohto javu.

Neaktívni obyvatelia sú často odkázaní na sociálnu pomoc štátu, resp. žijú v chudobe. Avšak analýza štruktúry a príčin ich vylúčenia nebola v našom regióne spracovaná. Vychádzame len z dát kancelárie sociálnej práce zriadenej obcou Mojmírovce. Najčastejšie do tejto kategórie patria osoby žijúce vo vylúčených komunitách, osoby so zdravotným znevýhodnením, najmä s rôznymi stupňami mentálneho postihnutia. Rovnako evidujeme aj neaktívnych obyvateľov, ktorí

odmietajú pracovať z dôvodu dlhových a exekúcií, ktoré ich demotivujú zapájať sa na trhu práce.

Jedným z účelov nadácie Mojmír je organizovanie vzdelávacích, jazykových a rekvalifikačných kurzov a školení v prospech občanov a spoločnosti vo všetkých oblastiach vzdelávania. Klientom zapojeným do projektu bolo v júni ponúknuté akreditované vzdelávanie v oblasti Environmentálny rozvoj Ochrana prírody a krajiny, ktorého súčasťou bola aj praktická škola - návštev odborných zručností v komunitnej záhrade obce Mojmírovce.

V súlade s princípom rovnosti mužov a žien, a princípom nediskriminácie (najmä z pohľadu rovnosti príležitostí - nerovnaké šance pre osoby so zdravotným znevýhodnením a s príslušnosťou k MRK), ponúkla nadácia Mojmír šesť pracovných miest pre neaktívnych občanov zapojených do projektu. Náplňou ich práce je stála údržba parku, ako i práce spojené aj pomocnými prácami pri udržaní a obnove areálu historickej budovy Kaštieľa Mojmírovce.

Posilnením dôvery vo vlastné pracovné schopnosti podporujeme sebarealizáciu, chuť učiť sa a rásť.

Nadácia Mojmír

Hudobné leto RuNa a Penco-Eifel-Danča

Naše domáce hudobné zoskupenia Penco-Eifel-Danča a RuNa už dlho patria k stálym účinkujúcim na kultúrnych podujatiach nielen v obci Mojmírovce. Zaujímalo nás, ako prebiehalo ich koncertné leto. Na otázky nám zodpovedal **Rudo Mladý**.

Ako vyzeralo vaše hudobné leto a kde všade ste vystupovali?

Začiatkom hudobnej sezóny sme boli obe skupiny hosťami slávnostného otvárania klubu CAWCA v Nitre. Nasledoval dvojkonzert v rámci Majálesu u nás na Námestí sv. Ladislava. V máji zahrála RuNa na výročnej schôdzi miestneho spolku ČK v našom kultúrnom dome. Začiatkom júna boli Penco-Eifel-Danča pozvaní ako účinkujúci na medzinárodný festival Truck-country na letisku v Janíkovciach. Nasledovali dva samostatné prázdninové koncerty v rámci Kultúrneho

leta pri Regionálnom múzeu v Mojmírovciach. V auguste bola RuNa pozvaná už tretíkrát vystupovať do Ivanky pri Nitre v rámci akcie Najguláš 2022. Asi vrcholom sezóny bola účasť RuNa na medzinárodnom 15. ročníku festivalu Country-Búrka vo Veľkých Lovciach. Týždeň na to boli už druhýkrát pozvaní do obce Cabaj – Čápor na 8. ročník Gospel fest.

Aké máte plány koncertov na najbližšie obdobie?

Starosta Mgr. Martin Palka nás pozval do programu pri príležitosti Dní obce. Budeme vystupovať 9. septembra 2022 v piatkovom programe v podvečerných hodinách v parku pri Regionálnom múzeu Mojmírovce. Bude to trojkonzert RuNa, Penco-Eifel-Danča a skupina SLIDE. Ďalšie plány sú otvorené, avizovali nám akciu v Nitre v hudobnom klube CAWCA začiatkom októbra. Médiá strašia obmedzeniami, ale verím, že táto etapa „obáv“ je už za nami.

Na aké novinky sa môžu vaši poslucháči tešiť?

Myslím, že nemusíme prezentovať, čo hráme. Máme za tie roky na scéne už verných domácich fanúšikov a nás nesmierne teší, že na koncerty prichádzajú pravidelne aj priaznivci zo vzdialenejších miest a obcí, napr. z Nového Mesta nad Váhom, Komárna, Nových Zámok, Svätého Jura, či Nítry...

Penco-Eifel-Danča oslavuje v tomto roku „plnoletosť“, to znamená neuveriteľných 18 rokov na slovenskej hudobnej scéne. Repertoár sa rozrastá o nové skvosty trampskej hudby.

RuNa – folková dvojica, pripravujeme pomerne rozsiahly repertoár s vlastnými slovenskými textami, ktoré budeme postupne predstavovať. Najväčšou výzvou je naša intenzívna príprava na jesenné nahrávanie v štúdiu. Ak sa všetko podarí, „pod stromček“ budeme mať vydané s podporou obce Mojmírovce naše druhé CD s vyše dvadsiatimi novými piesňami. Ďakujeme všetkým našim fanúšikom za priazeň a podporu!

Rudovi Mladému za rozhovor ďakuje a splnenie všetkých plánov praje
Tomáš Poledník.

Pol'nohospodárske družstvo Mojmírovce vybudovalo napájačky pre divú zver

V priebehu uplynulého leta Poľnohospodárske družstvo Mojmírovce zrealizovalo jednu z ďalších aktivít súvisiacich s programom Vráťme prírode, čo sme jej výrobnou činnosťou vzali. V družstevných viniciach sa medzi vinohradmi nainštalovali približne 4 km podzemného vodovodného potrubia, ktorým sa priviedla voda k dvadsiatim štyrom napájačkám. Veľké poďakovanie pri zabezpečení materiálu patrí Ing. Petrovi Janišovi.

Pol'nohospodárske družstvo Mojmírovce z dôvodu častých, dlhotrvajúcich such a horúceho počasia pristúpilo k osadeniu niekoľkých napájačiek v oblasti vinohradov, ktorých úlohou je zabezpečenie dostatočného prístupu zvery k zdrojom vody.

Realizácia trvala tri týždne. Výsledkom bolo, že po ukončení prác mali lepší prístup k vode nielen zamestnanci, ale aj poľovníci, ktorí ju používajú na napájanie poľovej zveri, pričom doteraz ju museli pravidelne a pomerne často roznášať na vozidlách, čo bolo časovo dosť náročné.

Požiadali sme kompetentných z Poľnohospodárskeho družstva Mojmírovce a Poľovníckej spoločnosti Bažant - Mojmírovce ako užívateľa poľovného revíru Mojmírovce, aby nám vyjadrili svoj pohľad na účel a prínosy tohto projektu.

Cieľom je vytvorenie vhodných životných podmienok pre raticovú, ale i malú poľovnú zver v súlade s prírodou. Sekundárnym efektom projektu je ochrana vinohradov a zníženie ich ohryzu zverou, ktorá takto robí práve z dôvodu nedostatočného prístupu k vode. Mláďatá si na tento spôsob napojenia zvykli rýchlo, ale postupne zaznamenávame osmeľovanie aj u dospelých jedincov. Za touto investíciou teda možno vidieť nielen snahu o zníženie úhynu zveri v dôsledku

sucha, ale počítame aj so znížením škôd na viniči o 20-30 %. Okrem týchto starostí sa tešíme novej výsadbe vinohradov, o ktorej sa môžete dočítať v ďalšom článku.

Ing. Peter Schultz,
predseda PD Mojmírovce

Domnievame sa, že pokiaľ bude mať táto zver k dispozícii dostatočné množstvo vody, dôjde k minimalizácii poškodzovania porastu a úrody.

Ing. Miroslav Belan,
vedúci špeciálnej rastlinnej výroby

Myslím si, že je to správny krok, nakoľko viniče poľnohospodárskeho družstva sú oplatené 8 km oplatenia, ktoré nie sme schopní udržiavať v sto-percentnom stave tak, aby nimi neprenikla raticová zver do objektu viníc.

Vzhľadom k tomu, že dochádza k zmene klímy, kvôli ktorej podnebie začína byť čím ďalej tým suchšie a počas obdobia vegetácie viniča býva menej zrážok, raticová a malá srstnatá zver trpí nedostatkom vody. Z tohto dôvodu dochádza na jar k zvýšenému ohryzu mladých letorastov a na jeseň k pojedaniu hrozna, čím nám táto zver spôsobuje nemalé škody.

Za poľovníkov môžem povedať, že danú aktivitu veľmi oceňujeme. Vodovod bol vybudovaný v najsuchšej časti revíru, ktorá sa nachádza v jeho najvyššom bode, kde sa voda zdržiavala len minimálne. Zefektívni nám to starostlivosť o zver v celej lokalite. Na základe pozorovaní sme zistili, že tieto napájačky navštevujú všetky druhy zveri. Rovnako ako srnčia bola pri napájačkách videná aj malá zver (zajace, bažanty, jarabice) a v neposlednom rade nespočetné množstvo vtáctva. Je to len ďalší príklad toho, že v našich podmienkach je nevyhnutná spolupráca poľnohospodárov a poľovníkov.

Ing. Mgr. Peter Schultz ml.,
poľovnícky hospodár

*Za vyjadrenia ďakuje Ing. Tomáš Poledník
Foto: archív PS Bažant Mojmírovce*

*Za vyjadrenia ďakuje Ing. Tomáš Poledník
Foto: archív PS Bažant Mojmírovce*

Nová výsadba vinohradov v PD Mojmirovce

V roku 2021 ubehlo presne 70 rokov, čo boli v Mojmirovciach vysadené prvé družstevné vinohrady. Počas tohto obdobia prešla družstevná výsadba pozoruhodným vývojom. Rokmi sa nemenila len jej výmera a odrodové zloženie, ale aj spôsob výsadby, pestovania a starostlivosti o vínnu révu. Výmera v časoch najväčšieho rozmachu dosahovala spolu s dolinskými vinicami úctyhodných takmer 200 ha. V našich viniciach sa vystriedalo niekoľko desiatok odrôd, z ktorých mnohé sa úspešne etablovali, ale po niektorých už vo vinohradoch nenájdeme ani stopy, lebo sa ukázali ako neperspektívne. Zastaranú a dnes už neefektívnu výsadbu na agátových koloch (štekoch) vymenila moderná výsadba na vedení, ktorá umožňuje efektívnejšiu starostlivosť a prípadný kombajnový zber. Staré a neperspektívne vinice sa priebežne likvidujú a sú nahrádzané novou výsadbou. Práve v máji tohto roka družstvo pristúpilo k jednej z ďalších výsadiieb nových vinohradov.

Pri tejto príležitosti sme pre čitateľov pripravili krátky

**Ing. Miroslav Belan a Ing. Juraj Majšík
kontrolujú výsadbu nového vinohradu**

rozhovor s **Ing. Miroslavom Belanom**, vedúcim špeciálnej rastlinnej výroby Poľnohospodárskeho družstva Mojmirovce.

Aká rozloha bola vysadená a v akom odrodovom zložení?

Vysadili sme 12 ha bielych aj modrých odrôd.

Výsadba vinohradu v roku 1987

Moderný poloautomatický systém výsadby

Do výsadby sme zakomponovali klasické odrody osvedčené v našich podmienkach, ako Rizling vlašský, Rizling rýnsky, Frankovka modrá, Müller Thurgau, Rulandské modré, Muškát Ottonel, ale máme i dve novinky, Nitriu a Torysu. Spolu s výsadbou z roku 2014 máme v našich viniciach šesť odrôd slovenských novošachtencov – biele Noriu a Miliu a modré Dunaj a Hron, ktoré sa zatiaľ všetky ukazujú ako veľmi perspektívne pre našu oblasť. Od noviniiek, modrých odrôd Nitria a Torysa, očakávame podobné výsledky. Pôvodné osvedčené odrody sme sa rozhodli vysadiť s ohľadom na zachovanie tradície ich pestovania. Sú to odrody, ktoré sa z dlhodobého hľadiska veľmi osvedčili. Vína z týchto odrôd, nesúce znak nášho terroiru, sú vyhľadávané odborníkmi i laickou verejnosťou a dopyt po nich neustále rastie.

V čom bola terajšia výsadba iná oproti výsadbe v minulosti?

Prvé vinohrady v našom družstve sa vysádzali ručným vykpaním jamy a umiestnením štepu do nej. Tento prácny systém výsadby nahradil v 70. rokoch modernejší spôsob pomocou vodných injektorov, ktorými sa vyhlbila do zeme diera pre štep. Týmto spôso-

bom bola realizovaná podstatná časť súčasnej výsadby našich viníc a používala sa až do nedávna. Po prvýkrát sa pri výsadbe vinohradov v Mojmirovciach použil moderný strojový systém. Viničové sadenice vysádzalo poloautomatické zariadenie, ktoré bolo navádzané cez systém GPS, vďaka čomu sme dosiahli výnimočne presnú výsadbu. Toto zariadenie obsluhovali traktorista a dvaja pracovníci, ktorí umiestňovali sadenice do podávača, ktorý sa postaral o umiestnenie na požadované miesto. Celkovo sme týmto spôsobom vysadili 49 100 viničových sadeníc v priebehu piatich dní. Výsadbu sme realizovali v osvedčenej vzdialenosti radov od seba 2,6 m, ale vzdialenosť medzi jednotlivými

**Inštalácia chráničiek proti
ohryzu divou zverou**

sadenicami sme pre navýšenie hustoty skrátili na 0,9 m. Zahustenejšou výsadbou dôjde pri rovnakej hektárovej úrode k zníženiu zaťaženia jednotlivých viničových krov, čím dosiahneme produkciu vysokokvalitného hrozna pre naše pivničné hospodárstvo.

Čo všetko vás čaká do prvej úrody a kedy ju môžeme očakávať?

Mladý vinič je aj napriek pokročilej mechanizácii pestovateľsky náročná rastlina na manuálnu prácu. V prvom roku je hneď po výsadbe potrebné chrániť štepy osadením tyčiek a chráničiek, aby nedošlo k ohryzu mladých výhonkov poľovnou zverou. Sadenice sme museli počas vegetácie vzhľadom na existujúci vývoj počasia niekoľkokrát zalievať. Veľmi ma teší, že aj v tak náročnom roku, extrémne teplom a chudobnom na zrážky, je porast v ideálnej kondícii, zdravý a bez burín. Väčšina štepov dosahuje prírastok od 150 do 200 cm. Životaschopnosť našich viničových sadeníc je zatiaľ nadštandardná. Najťažšie obdobie z hľadiska pestovania viničového kra je jednoznačne v druhom roku jeho života, kedy je potrebné zapestovať kmienok. Viničový letorast je potrebné niekoľkokrát uviazať k opornej tyčke, aby bol rovný a súčasne niekoľkokrát v priebehu vegetačného obdobia vykonávať odstraňovanie zálistkov a úponkov. V tomto roku je taktiež potrebné vykonať výstavbu opornej konštrukcie. Táto bude realizovaná osadením oceľových stĺpikov natiahnutím oceľových po-

zinkovaných drôtov. Počet pracovníkov v poľnohospodárstve neustále klesá, a preto je dôležitá maximálna starostlivosť o vinič, ktorý bude pripravený na moderné mechanizované obrábanie počas vegetácie a kombajnový zber. V treťom roku sa už prechádza na štandardné ošetrovanie vinice z hľadiska agrotechnických operácií a ochrany pred chorobami a škodcami. V tomto roku sa očakáva už aj ukážka prvých strapcov viniča, tzv. panenská úroda. Panenská úroda je zaujímavá tým, že je prvá, jedinečná, neopakovateľná, oplývajúca mladostou a chuťami, ktoré sa neopakujú. V kombinácii so skutočnosťou, že jej je vždy málo, je to hneď niekoľko dôvodov, prečo vína z nej sú tak vysoko cenené.

Ing. Miroslav Belan sa teší z bohatých prírastkov

Bohatú a kvalitnú úrodu praje a za rozhovor **Ing. Miroslavovi Belanovi** ďakuje **Ing. Tomáš Poledník.**

Zájazd do Kroměříža

V sobotu 16. júla 2022 zorganizovala ZO SZZ Mojmirovce zájazd do Kroměříža. Zájazdu sa zúčastnili aj členovia ZO JDS Mojmirovce, ktorá prispela na dopravu. Zájazdu sa zúčastnilo 55 občanov.

Kroměříž je prezývaný aj Hanácke Atény pre veľké množstvo škôl. Bol vyhlásený za najkrajšie historické mesto Čiech. Jeho známe Veľké námestie bolo založené v 13. storočí ako veľké trhovisko. Uprostred námestia je barokový Mariánsky stĺp postavený po morovej epidémii. Najvýznamnejšie budovy sú Radnica, Regentský dom, Chrám sv. Jána Krstiteľa, Kostol sv. Cyrila a Metoda a Chrám sv. Mórica. Partnerskými mestami zo Slovenska sú Nitra a Ružomberok.

Prvým navštíveným miestom bol Arcibiskupský zámok a prehliadka jeho nádherných reprezentačných sál. Po skončení prehliadky sme nastúpili do otvorených mikrobusev a absolvovali sme prehliadku Podzámskej záhrady. Počas jazdy sme si vypočuli podrobný výklad o histórii stavieb, vzácných stromov a flóry. Podzámska záhrada patrí k najlepšie koncipovaným parkom

z 19. storočia a má rozlohu až 64 ha. K jej najkrajším stavbám patria Čínsky pavilón, Pompejská kolonáda, Maximiliánov dvor, Rybársky pavilón a iné. Po prehliadke Podzámskej záhrady účastníci zájazdu mali osobné voľno na obed a individuálnu prehliadku Veľkého námestia.

Potom nás čakala prehliadka Kvetnej záhrady,

dy, kde sme mali objednaný vstup so sprievodkyňou. Kvetná záhrada, pôvodným názvom Libosad, je dielom biskupa Karola z Lichtenštejna. Je vrcholovým výtvarom záhradnej architektúry so sochami, umeleckými predmetmi a fontánami. Má severnú časť, v ktorej sa nachádza Rotunda.

V Rotunde sú štyri salóniky s umelými jaskyňami, vzácne štuky a maľby. Zo stredu kopuly visí na 25 m oceľovej strune 30 kg matematické kyvadlo. Ohraničenie záhrady tvorí 233 m dlhá kolonáda. Je to sochárska galéria so 44 postavami antických božstiev v netradičnej veľkosti. Vonkajšia rímsa kolonády predstavuje 46 búst antických veľikánov. Ďalej v priestoroch záhrady je veľa rybníkov a jahodových kopčiekov.

Z Kroměříža naša cesta viedla do expozície Živá voda v Modrej, kde sa nachádza tunel pod vodou. V tuneli plávali okolo nás sladkovodné ryby, niekoľko kusov vyzy veľkej, ktorá má dĺžku až 2 m. Tento podvodný tunel je ojedinelým experimentom v Európe. Je tam tiež Archeologický skanzen, kde sme sa

pre krátkosť času už nedostali.

Účastníci zájazdu videli veľmi veľa zaujímavého a šťastní sa vo večerných hodinách vrátili domov.

Eva Petrovičová

Kultúrne leto pri múzeu 2022

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

Letné večery pri múzeu patrili publiku, ktoré sa prišlo započúvať do tónov dobrej hudby a pozrieť si divadelnú hru v podaní zanietých ochotníkov.

Ako prvá 9. júla vystúpila hudobná dvojica s umeleckým názvom RuNa, ktorú tvoria Rudolf Eifel Mladý a Nataša Naty Lelovská z Mojmiroviec už viac ako tri roky. Folkové melódie sa niesli parkom pri múzeu až do zotmenia a roztlieskali publikum. Od Naty sme sa dozvedeli, že ich zoskupenie vzniklo z veľmi podobného čítania a vnímania hudby, z priateľstva a z chuti sa o to, čo ich teší, podeliť s ľuďmi.

O dva týždne v rámci Kultúrneho leta pri múzeu vystúpilo v našej obci veľmi dobre známe trio Penco & Eifel a Danča, ktoré už osem rokov tvoria Peter Penco Hadža, Rudolf Eifel Mladý a Daniela Konečná. Svojimi vystúpeniami oživujú trampskú pieseň, ktorá bola svojho času fenoménom československej folkovej scény. Večer 12. augusta patril country hudbe a spevu Doda Kincla. Realizáciu týchto podujatí finančne podporil Nitriansky samosprávny kraj. Za ukážkové osvetlenie pódia a ozvučenie patrí vďaka Stanislavovi Kurekovi.

V sobotu 20. augusta vystriedalo koncerty dramatické umenie. Do nášho múzea už po druhýkrát zavítala Divadelná skupina teatro ORLUS z Trnavy, ktorú tvoria mladí nadšenci oživej histórie a už viac ako osem rokov prinášajú netradičné divadelné zážitky pre celú rodinu v priestoroch slovenských a českých hradov, zámkov a kaštieľov. Predstavenie Umlčaný potomok nás prenieslo do obdobia okolo roku 1800 na hlohovecký zámok a do platanového parku, ktoré patrili rodu Erdődy. Stali sme sa svedkami príbehu nešťastnej lásky grófa a chudobnej

Dodo Kincel

RuNa

Penco & Eifel a Danča

Umlčaný potomok

siroty. Protagonisti divadla predviedli výborné herecké výkony podčiarknuté vynikajúcim scenárom hovoreného aj spievaného slova. Pre zaujímavosť len spomenieme, že aj rod Hunyady z Urmína bol príbuzensky spätý s rodom Erdődy, a to prostredníctvom sobáša Terézie Hunyadyovej, prostrednej dcéry grófa Ladislava Hunyadyho († 1927, Sudán), a Ferenca Xavéra Erdődyho. Koncertnú šnúru tohto leta ukončila 26. augusta cimbalová kapela Kozmovci pod vedením Ladislava Riga.

Všetkým účinkujúcim umelcom, ale aj návštevníkom Kultúrneho leta pri múzeu 2022, srdečne ďakujeme. V neposlednom rade okrem Nitrianskeho samosprávneho kraja ďakujeme aj obci Mojmirovce za pomoc a podporu pri organizovaní tohto úspešného podujatia.

Tatiana Ivanová

Foto: Archív RMM, archív R. Mladého

ZO ŽIVOTA ŠKÔL – ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA

Súťažná prehliadka v hre na bicích nástrojoch

Radosť z hudby a poctivá práca prináša výsledky. Bronzové pásmo z celoslovenskej súťažnej prehliadky v hre na bicích nástrojoch v Nových Zámkoch získali dvaja žiaci zo Základnej umeleckej školy Mojmirovce – Ema Belanová a Dávid Hurťák.

Svoje umenie predviedli pred uznávanými slovenskými bubeníkmi, akými sú Peter Solárik, Marek Dorčík či Juraj Gergely. Žiaci si navyše odniesli zážitok z workshopu svetovej bubenickej hviezdy Pétera Szendőfi, ktorý bol tiež členom poroty.

Matej Hamada DiS.art,
pedagóg ZUŠ

Ján Pastor,
pedagóg ZUŠ

SLIDE

Mesiac máj bol pre kapelu SLIDE veľmi plodným a úspešným. Zúčastnili sme sa celoslovenskej súťaže Kremnické laso, kde kvalita súťažiacich bola na vysokej úrovni.

Vďaka našej poctivej práci a dlhodobej príprave sme obsadili v kategórii do 15 rokov tretie miesto a v kategórii nad 15 rokov úžasné prvé miesto. Absolvovali sme aj niekoľko koncertov. Za zmienku stojí koncert v podniku Terasa pod vŕškom v Nitre,

Knihy vedia vzdelávať, nadchnúť, vyvolať emócie i pobaviť

O tom sme sa presvedčili s našimi predškólami počas návštevy obecnej knižnice. Deti privítala PhDr. Anežka Strihová – knihovníčka obce. Predstavila nám knižnicu a porozprávala o knihách. Deti sa s údivom rozhládali a nedočkavo čakali na to, aby si mohli vybrať knihu z políc knižnice a listovať v nej. Pani knihovníčka zahrnuli rôznymi otázkami, na ktoré im pohotovo odpovedala a pomáhala s výberom kníh, ktoré ich zaujímali. Na záver si deti mohli vyfarbiť maľovanku. Plní nových vedomostí a zážitkov sa deti poďakovali a rozlúčili slovami, že do knižnice prídu opäť.

Ľubica Kozmová

Karneval

Dňa 24. júna 2022 sa v našej materskej škole ozývala hudba a šťastný smiech detí. Konal sa

ZO ŽIVOTA ŠKÔL – MATERSKÁ ŠKOLA

totiž dlho očakávaný KARNEVAL. Atmosféra bola od začiatku do konca výborná. Detičky sa predstavili v rôznych maskách, spievali, tancovali a zabávali sa. Nechýbalo ani pohostenie, ktoré pripravili pani učiteľky. Všetky masky boli nádherné, originálne a jedinečné, a preto boli odmenené medailou a malou sladkosťou. Najkrajšou odmenou však boli rozžiarené detské oči, radosť, dobrá nálada a pekný zážitok, na ktorý budú deti určite dlho spomínať.

Lucia Očovayová
Foto: Martina Palková

Naši odvážni plavci

Aj tento rok sa naše deti zúčastnili plaveckého výcviku. Hravou formou sa zoznámovali s vodným prostredím, plaveckou technikou a hlavne prekonávali strach z vody. Za pomoci inštruktorov sa učili najprv plávať na doštičkách, ponárať sa, správne dýchať a skákať do vody. Ku každému malému plavcovi sa pristupovalo individuálne, podľa jeho fyzických zdatností. Mnohé deti prekonali strach z vody a nakoniec sami plávali vo vode. Každý malý plavec dostal diplom za odvalu a aj sladkú odmenu. Ďakujeme škole Delfín a tešíme sa aj na budúci rok.

Jarmila Hrušovská

Sokoliari v MŠ

Do našej materskej školy zavítala 29. júna 2022 vzácna návšteva. Prišiel nás navštíviť

sokoliar Martin Kvasňovský spolu so svojimi dravcami. Sokoliarske vystúpenie bolo dychberúcim zážitkom nielen pre detičky, ale rovnako i pre pani učiteľky. Dravce, ktoré nám sokoliar predstavil, mali deti možnosť obzrieť si zblízka, dokonca ich pohladkať, či odfotiť sa s nimi. Sokoliar Martin nám prezradil množstvo zaujímavostí o samotnom sokoliarstve, ale i o myšiakovi, výrovi skalnom a mnohých iných vtákoch. Deti na záver školského roka prežili krásny zážitok, začo veľmi pekne sokoliarovi ďakujeme. Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie.

Michaela Kinclová

Ľudové tance, spev a hra od útleho veku

**NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ**

Ďalším úspešným projektom materskej školy bol projekt schválený Nitrianskym samosprávnym krajom orientovaný na kultúru s názvom Ľudové tance, spev a hra od útleho veku.

ZO ŽIVOTA ŠKÔL – MATERSKÁ ŠKOLA

Hlavným cieľom tohto projektu bolo viesť deti od útleho veku k tradíciám, k tradičným hrám na hudobný nástroj, spevu a tancu, nakoľko Slovensko a miestna lokalita má bohaté kultúrne tradície, kde folklór a hudobné umenie je veľmi zaujímavé. Parciálnym cieľom je vychovať a pripraviť tak novú generáciu detí na aktívne pôsobenie vo folklórnej a hudobnej skupine a prispieť tak ku kultúrnym aktivitám nielen v MŠ, ale aj k vytvoreniu základu umeleckého citenia u detí v prospech záujmu o jednotlivé umelecké odbory. Piesne, hudba a tanec sa prenášajú z generácie na generáciu, navzájom sa odlišujú, ale spolu vytvárajú unikátne pestrofarebné dedičstvo. Návikom piesní, hier a tancov sa deti naučia prezentovať a vystupovať na verejnosti v hrdomosti na svoju kultúru.

Keďže výška schváleného grantu bola menšia ako požadovaná suma, boli zakúpené iba doplnky časti detského ľudového odevu a tematické doplnky. Deti spievali uspávanky pri kolíske, rytmizovali, vyklepávali rytmus pri hrách a riekankách. Všetky tieto aktivity, rozvíjajúce a upevňujúce folklórne tradície, si užívali nielen deti, ale aj široká verejnosť.

„Realizované s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.“

Anna Velebná

Letná družina 2022

Po indiánoch, kovbojoch a námorníkoch sa vychovávateľky ZŠ Mojmirovce rozhodli, že počas tohtoročnej Letnej družiny, od 1. do 8. júla 2022, budú deti objavovať nielen históriu našich predkov, Slovanov, ale aj prežijú voľné dni aktivitami a športom v areáli ZŠ i mimo neho.

Prvý deň sme autobusom navštívili vo Veľkej Doline Equifarm Ranč. Deti jazdili na koníkoch a starali sa o ne, zahrali sa aj na rytierov. Vyskúšali si streľbu z luku a kuše, strieľali z ozajstnej vzduchovky, triafali plechovky, ringo a šipky.

V pondelok 4. júla, v areáli základnej školy, PaedDr. Matej Šiška, PhD. alebo aj knieža Slavobor Nitriansky, názorne a interaktívne predstavil posolstvo Veľkej Moravy. Prednášku spojil s ukážkami dobových predmetov, ktoré si deti vyskúšali, prípadne si obliekli dobový odev, brnenie. Deťom vysvetlil čo je polozemnica, práchnovec, kresadlo, tulajka, vrša, pražnica, čutora, lunica, hlaholika aj hrivna.

Počas tretieho dňa knieža Slavobor pred nitrianskou hradnou jaskyňou odprezentoval tajomstvá pravekej hory. Následne na to sme pokračovali prehliadkou Nitrianskeho hradu, pri ktorej sme sa dozvedeli veľa nových informácií, zaujímavých príbehov, legiend o pamiatkach a maľbách – freskách. Skupina Fringia z Bratislavy, na počesť našej návštevy, vystrelila z dela slávnostnú salvu. Videli sme dobové tance, prácu kováča Adriana a iných remeselníkov. Vyskúšali sme si stredoveké rytierske boje, bojovali sme so sekerami a mečmi, na svoju obranu deti používali obranný štít. Všetci si užili neopakovateľný pohľad na mesto a okolie takmer ako z pľáčej perspektívy. Na pamiatku sme si kúpili suveníry.

Ďalší deň Letnej družiny začal prechádzkou ulicami Mojmiroviec, počas ktorej sa už na školskom dvore pripravoval program tohto dňa – štvornohí chlpatí miláčikovia Bobi, Bella a Ijen. Prišli so svojou majiteľkou Jankou Dovičovičovou, ktorá sa už niekoľko rokov venuje tréningu psíkov. Prevádzkuje psí hotel TOP DOG, salón, škôlku a zaoberá sa aj výcvikom psov. Deťom najskôr vysvetlila pojem kynológia, pokračovala rozdielmi medzi športovým a poľovníckym tréningom, porozprávala o plemenách a starostlivosti o nich. Okrem teoretických poznatkov sa zamerala aj na praktické ukážky so svojimi psíkmi, ktoré sa deťom nesmierne páčili. Štvorročný psík Lébény – Hansági – Kázmér, jednoducho Bobo, maďarský krátkosrstý stavač, predviedol aport, hľadanie koristi, vystavovanie a športovú dráhu. Čierny psík Ijen, nemecký ovčiak, hrdo predviedol výstavnú chôdzu, ochranovanie svojho majiteľa či dolapenie páchatela. Dvojročná fena Bella Trenchtown Rock – výstavne i pracovne vedená, využívaná v poľovníckej praxi. Deti si mohli vyskúšať vedenie psíka, prípadne ho pohladkať. Po obede sa deti venovali voľných hrám, tvoreniu, športovým aktivitám alebo aj maľovaniu na svoje biele šiltovky.

Predposledný deň deti hľadali skrytý poklad. Po nájdení rozstrihanej a dobre ukrytej mapy v areáli školy čakali deti indície, ktoré ich priviedli k pokladu – k truhlici plnej sladkostí s darčekom poukazom na zmrzlinu. Popoludní na deti čakalo prekvapenie v podobe DJ Nobba s hudobno-zábavným programom, pri ktorom si zaspievali, zatancovali a zasúťažili. Výbornú atmosféru dňa dotvorila aj Mgr. Renáta Bosáková, ktorá svojimi farbami vytvorila z detských tváří tigre, líšky, motýle, kvetinové a ornamentové vzory.

Letná škola 2022

Posledný deň Letnej družiny sa niesol návštevou Archeologického múzea Veľkej Moravy v Bojnnej, kde sme obdivovali archeologické nálezy z hradiska Valy a z okolitých hradísk. Videli sme napríklad najstarší kresťanský zvon nájdený na Slovensku, rôzne nástroje, šperky, predmety z domácnosti, železné hrivny a podobne. Zážitkom pre deti boli vlastné slová vyskladané v hlaholike. Navštívili sme slovanské hradište Valy v Bojnnej, kde nás privítala replika slovanskej brány s dvojposchodovou drevenou vežou. Poslednou zaujímavosťou dňa bolo ZOO - Ranč pod Babicom. Videli sme tam veľa nezvyčajných zvierat od malých vtákov až po veľké tigre. Deťom sa páčili malé surikaty a zajačiky, ktoré si mohli aj pohladať. Neobišli sme príbytky rozprávkových postáv Shreka a Fiony, Flinstonovcov a Levieho kráľa. Po prehliadke malej ZOO sme si užili veľa zábavy na rôznych atrakciách: preliezkach, trampolíne, lanovej dráhe, kolotočoch, bludisku a hojdačkách. Nakoniec sme si v obchodíku so suvenírmi kúpili drobnosti na pamiatku.

Veríme, že na tohtoročnú Letnú družinu budú deti dlho spomínať a naučené poznatky z Veľkej Moravy využijú na vyučovacích hodinách dejepisu.

Katarína Bašková

Počas dvoch júlových týždňov sa Základná škola Mojmirovce opäť zapojila do projektu Letná škola, ktorá sa realizovala od 11. júla do 22. júla 2022. Letná škola obsahovala zložku vzdelávacieho, reflektujúcu školský vzdelávací program a zložku rozvoja zručností – zameranú na voľnočasové, socializačné a pohybové aktivity. Neprebíhala vo forme klasického vyučovania. Jej primárnym cieľom bolo vzdelávanie a rozvoj kompetencií žiakov, ale aj poskytnúť možnosť osvojenia a upevnenia si vedomostí, zručností a spôsobilostí žiakov.

Katarína Bašková

Foto: Mgr. Adriana Pavelová

Pomedzi farebné listy jesene sa nám v záhrade kde-tu ešte objaví oranžová tekvica Hokkaido. Jej použitie v kuchyni je mnohoraké, od polievok cez prílohy k hlavnému jedlu až po sladký koláčik. Ponúkame vám dva recepty, ktoré určite vyskúšate aj niekoľkokrát.

Polievka z tekvice Hokkaido

Postup:

Tekvicu umyjeme, rozkrojíme na dve polovice a odstránime jadierka. Nakrájame na menšie kúsky aj so šupou a pečieme v rúre domäkka 30-40 minút.

Po upečení ju rozmixujeme vo vode. Pridáme smotanu a precedený vývar z korenín. Všetko spolu zmiešame. Dochutíme soľou, nastrúhaným muškátovým orieškom a trochou kurkumu. Podávame s opraženými krutónmi alebo toastovým chlebom.

TIP:

Vrch polievky si môžete dozdobiť vyšľahanou smotanou a mäťovým lístkom.

Potrebuje:

2 tekvice Hokkaido
500 ml vody
500 ml smotany na varenie alebo smotany na šľahanie
soľ a biele korenie
muškátový oriešok
kurkumu

Zmes korenín:

2 bobkové listy
4 ks celého čierneho korenia
4 ks nového čierneho korenia
pár krúžkov čerstvého zázvoru
1 celú škoricu
2 klinčeky
2 dl vody

Hokkaidový koláčik

Postup:

Tekvicu umyjeme, prekrojíme, zbavíme jadierok a najemno nastrúhame. V mise vyšľaháme vajcia s práškovým cukrom a tukom do peny.

Ďalej si pripravíme zmes nastrúhanej surovej tekvice, múky, škorice, prášku do pečiva, vanilkového cukru a sódy bikarbóny (môžeme pridať oriešky, kandizované ovocie alebo pistácie). Túto zmes zľahka vmiešame do vyšľahaných vajíčok a nakoniec pridáme mlieko. Ak je cesto veľmi husté, prilejeme viac mlieka. Všetko zamiešame a vylejeme do vopred vymasteného a múkou vysypaného väčšieho plechu. Pečieme pri teplote 175 stupňov Celzia cca 35 minút. Po upečení koláčik necháme vychladnúť. Nakrájame na kúsky a dozdobíme práškovým cukrom alebo čokoládovou polevou.

Potrebuje:

2 šálky najemno nastrúhanej tekvice Hokkaido
1 šálku roztopeného tuku na pečenie
1 šálku mlieka
1 šálku práškového cukru
2,5 šálky polohrubej múky
3 vajcia
1 vanilkový cukor
1 kypriaci prášok do pečiva
1 ČL sódy bikarbóny
1 ČL mletej škorice
olej na vymastenie plechu
2 dl šálku (ako odmerku)

Podľa chuti:

hrozienka, kandizované ovocie, vlašské orechy, pistácie

Na ozdobu:

práškový cukor, čokoládová poleva

*Dobrá chuť a príjemné septembrové dni s vašimi najbližšími praje
Mária Černeková.*

Mgr. Dagmar Kiššová, foto: Ing. Jaroslav Horváth

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILMaDIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup 0905 259 609

mail: pd@panter-pmd.sk

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNE!

Čo je prioritou praktickej jazdy?

„Naučiť vás rozvahe, rozhodnosti, predvídavosti a ohľaduplnosti v cestnej premávke. Ukázať vám plynulosť, ktorá prináša to najdôležitejšie - vašu bezpečnosť. Jednoducho, vštepiť vám správny spôsob jazdy.“

INFOLINKA: 0905 554 888

PRÁZDNINOVÁ AKCIA!

Pavol Deglovíč
majiteľ
a inštruktor AŠ PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

Prihlásiť sa môžete DENNE od 10.00 - 17.30 hod

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň